

БЪЛГАРСКО СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „Д-Р ПЕТЪР БЕРОН“- ГР.ПРАГА

УЧИЛИЩНА ПРОГРАМА ЗА ЦЕЛОДНЕВНА ОРГАНИЗАЦИЯ НА УЧЕБНИЯ ПРОЦЕС

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. Нормативно осигуряване

1.1. Училищната програма на БСУ «Д-р Петър Берон» е разработена в съответствие с изискванията на:

- Инструкция №1 от 30.10.2014 г за провеждане на целодневна организация на учебния ден.
- Закона за предучилищно и училищно образование чл.102 ал.1, ал.2 и ДОС за организация на дейностите в училищното образование / предстои обнародване в ДВ/
- Наредба №3 от 18.02.2008 г. за нормите на преподавателска работа и реда за определяне на числеността на персонала в системата на народната просвета – задължителна норма преподавателска работа на учителите в ПИГ; условията за разкриване учителски работни места.
- Наредба №7 от 29.12.2000г. за определяне броя на паралелките/групите, броя на учениците в паралелките/групите на училищата, която определя – условията за определяне броя на ПИГ за целодневна организация на учебния ден; нормативите за броя на учениците, включени в ПИГ.
- Наредба №8 от 11.08.2016 г. за информацията и документите за системата на предучилищното и училищното образование Обн. - ДВ, бр. 66 от 23.08.2016 г., в сила от 23.08.2016 г., която определя основните документи за целодневна организация на учебния ден, които училището трябва да изготвя, утвърждава и съхранява.
- Наредба №10/19.06.2014г. за здравните изисквания при изготвяне и спазване на седмичните разписания на учебните занятия.
- Длъжностна характеристика на учителя ПИГ

1.2. Програмата отговаря на целите и задачите поставени в:

- Стратегия за развитие на БСУ „Д-р Петър Берон“
- Годишен план на БСУ „Д-р Петър Берон“

2. Предназначение на програмата

Настоящата програма е в съответствие с изискванията на нормативните документи и регламентира:

- Целите, условията и реда на провеждане на целодневната организация в училище.
- Дейностите в полуинтернатните групи като обхваща общите и специфичните характеристики и различия в структурата, състава, обхвата на групите.

3. Характеристика на целодневната организация на учебния ден.

3.1. Целодневното обучение е организирано за учениците от първи до четвърти клас като задължителните учебни часове се провеждат в самостоятелен блок до обяд, а дейностите по самоподготовка, организиран отход и физическа активност и занимания по интереси се провеждат след обяд.

3.2. В целодневна организация на учебния процес са обхванати ученици от първи до четвърти клас, като дейностите по самоподготовка, занимания по интереси и организиран отход и физическа активност се провеждат в една полуинтернатна група комбиниран вариант:

Клас	Брой групи	Брой ученици	% от учениците	Брой учители
I	-	4	40%	-
II	-	7	70%	-
III	-	6	46%	-
IV	-	7	47%	-
Общо	1	24	50%	1

Забележка: Посоченият брой ученици е по Дневника на ПИГ като отделни дейности в групата се посещават и от други ученици от начален етап, отразени допълнително към основния списъчен състав.

3.3. Записването на учениците за целодневна организация се извършва в началото на учебната година с подаване на заявление от родител.

3.4. Броят на записаните ученици се коригира при записване или отписване на нови ученици в/от ПИГ.

3.5. Промените в броя на учениците се отразяват в училищната документация и в електронната база данни.

3.6. В ПИГ през учебната 2016/ 2017 година не са включени деца със СОП.

4. Цел на програмата

Главна цел: Повишаване на качеството на образователно-възпитателния процес и ограничаване на предпоставките за нередовната посещаемост в учебни занятия и ранното отпадане от училище.

Специфични цели:

- Създаване на съвременни условия и възможности за интелектуално, физическо и творческо развитие на децата.

- Приучване на учениците към самоорганизиране и самоконтрол, работа в екип

- Създаване на условия за стимулиране на социализацията на учениците: изграждане на умения за общуване, решаване на конфликти и социално приемливо поведение.

- Създаване на условия за творческо развитие и осмисляне на свободното време на учениците.

- Създаване на предпоставки за опознаване и общуване на деца от различни социални, етнически и културни общности.

II. ОРГАНИЗАЦИЯ НА ДЕЙНОСТИТЕ В ПИГ

1. Режимни моменти и брой часове, задължителни за всяка група:

1.1. Дейностите в полуинтернатните групи се разпределят дневно, както следва:

- Организиран отдих и физическа активност- 2 часа
- Самоподготовка - 2 часа;
- Занимания по интереси - 2 часа.

1.2. Дейностите в полуинтернатните групи се провеждат с еднаква продължителност със задължителните учебни часове за съответния клас, както следва:

Клас	Продължителност на учебния час
I	35 минути
II	35 минути
III	40 минути
IV	40 минути

1.3. Седмично разпределение на часовете в полуинтернатната група при 5 часов учебен ден:

ПИГ - I и II клас:

0	Дейности по опазване здравето и живота на учениците/ работа с документацията/ диагностициране на постиженията/ консултации	11:30 – 12:10		
1-2	Организиран отдих и физическа активност – 2 ч.	12:10 – 13:20		
			почивка/дейности по опазване здравето и живота на учениците/ консултации	13:20 – 13:30
3	Самоподготовка – 1 ч.	13:30 – 14:05		
			почивка/ дейности до опазване здравето и живота / консултации при необходимост	14:05 – 14:25
4	Самоподготовка – 1 ч.	14:25 – 15:00		
			почивка/ дейности до опазване здравето и живота на учениците	15:00 – 15:10
5-6	Занимания по интереси – 2 ч.	15:10 – 16:20		
7	Консултации/ работа с документацията	16:20 – 17:00		

Забележка: В дните, в които учениците имат преди обяд 4 учебни часа, графикът се изтегля с 1 час по-рано. Допуска се разместване на броя на часовете. В дни когато програмата е по-трудна часовете за самоподготовка може да се увеличат до 4, а в дните преди ваканцията часовете за отдых и заниманията по интереси да са повече.

ПИГ - III и IV клас:

0	Работа с документацията/ дейности, свързани с осигуряване на безопасна среда/ диагностициране на постиженията/ консултации	11:30 – 12:30		
1-2	Организиран отдых и физическа активност – 2 ч.	12:30 – 13:50		
			почивка/дейности по опазване здравето и живота на учениците/ диагностициране/ консултации при необходимост	13:50 – 14:00
3	Самоподготовка – 1 ч.	14:00 – 14:40		
			почивка/ консултации при необходимост	14:40 – 15:00
4	Самоподготовка – 1 ч.	15:00 – 15:40		
			почивка/ консултации, дейности по опазване здравето и живота на учениците при необходимост	
5-6	Занимания по интереси – 2 ч.	15:40 – 17:00		

Забележка: В дните, в които учениците имат преди обяд 6 учебни часа, графикът е с 1 час по-късно. . Допуска се разместване на броя на часовете. В дни когато програмата е по-трудна часовете за самоподготовка може да се увеличат до 4, а в дните преди ваканцията часовете за отдых и заниманията по интереси да са повече.

1.4. Седмичното разпределение на дейностите в полуинтернатната група е утвърдено от директора със Заповед № 7 от 21.09.2016 г.

2. Педагогически изисквания при провеждане на дейностите в полуинтернатната група.

2.1. Аспекти на работата на педагозите в полуинтернатната група.

- Планирането на дейностите е съобразено с индивидуалните и груповите потребности на учениците.
- Дейностите се провеждат при спазване на интегративния и интерактивен характер на образователно-възпитателния процес, провеждан в ПИГ.
- Прилагат се подходите за индивидуализация и диференциация, съобразени с модела на организация и състава на ПИГ.
- Създава се позитивна възпитателна и образователна среда.
- Създава се ангажираща, стимулираща и приобщаваща учебна среда.
- Информация и координация с класните ръководители, както и със заинтересованите страни - семейство, обществени институции и неправителствени организации

2.2. Педагогически изисквания при провеждане на дейности по **организиран отход и физическа активност:**

- Дейностите по организиран отход и физическа активност на учениците не се провеждат в учебните помещения, в които се водят часовете от задължителната подготовка.
- Дейностите по организиран отход и физическа активност се провеждат при спазване на следния график:

Клас	Час	Дейност	Място на провеждане
I	12.10 – 13.20	Организиран отход и физическа активност	Обяд в обособена част на класната стая, поради липса на стол; игри – училищен двор, физкултурен салон и др.
II	12.10 - 13.20	Организиран отход и физическа активност	Обяд в обособена част на класната стая, поради липса на училищен стол; игри- училищен двор, физкултурен салон и др.
III	12.30 – 13.50	Организиран отход и физическа активност	Обяд в обособена част на класната стая, поради липса на стол; игри – училищен двор, физкултурен салон и др.
IV	12.30 - 13.50	Организиран отход и физическа активност	Обяд в обособена част на класната стая, поради липса на стол; игри – училищен двор, физкултурен салон и др.

- Дейностите по организиран отход и физическа активност включват:
 - организиране на обедното хранене на учениците, съобразено с условията;
 - организиране и координиране на дейностите по отхода и спортните игри на учениците;
 - наблюдение и оценка на поведенческите ситуации;
 - провеждане на беседи и разговори с учениците по възникнали затруднения, споделяне на проблеми, разрешаване на конфликти и други за осъществяване на прехода към самоподготовката;

- При провеждане на обедното хранене се спазват здравно-хигиенните норми и изисквания;

- Учителят в ПИГ се грижи за опазване здравето и живота на учениците

- **Ключови акценти при провеждане на организиран отдих и физическа активност:**

- възпитателно взаимодействие;
- поведенчески потенциал;
- разтоварване от умствено напрежение;
- непрекъснати наблюдения и проява на дискретност.

2.3. Педагогически изисквания при провеждане на дейности по самоподготовка.

Самоподготовката допринася за правилното и трайно усвояване на учебния материал и съдейства за формиране на навици за самостоятелно учене с разбиране, стимулиране на любознателността и стремежа към знание, толерантно взаимодействие чрез усъвършенстване на умения за общуване.

С оглед повишаване качеството на обучението, учителят създава организация, която включва прилагане на иновативни педагогически методи, групова работа, работа в малки групи, упражнения, свързани с развиване на логическото мислене на учениците, на паметта и въображението.

В часовете по самоподготовка се цели :

- правилно и трайно усвояване на знанията;
- формиране на навици, за самостоятелно учене с разбиране, изграждане на умения за извличане на информация от различни видове източници, аналитично и критично мислене.
- стимулиране на любознателната активност.
- усъвършенстване на комуникативните умения.

Ключови акценти при провеждане на часовете по самоподготовка:

- задачите на самоподготовката;
- самостоятелна работа на ученика, ефективно подпомагана от учителя и стимулиране на активността на ученика;
- в един час се организира самоподготовката по повече от един учебен предмет;
- добра комуникация между учителя от ПИГ и учителите, преподаващи предметите от ЗП и ЗИП;
- провеждане на консултации от учители, преподаващи предметите от ЗП и ЗИП;
- дидактически изисквания по време на самоподготовката;

При провеждането на часовете по самоподготовка се спазват следните **дидактически изисквания:**

- преглед на преподадения учебен материал и необходимите понятия;
- степенуване по трудност на учебните предмети, включени в самоподготовката;
- усвояване и затвърждаване на учебното съдържание с разбиране;
- самостоятелно преодоляване на когнитивни трудности и предизвикателства;
- подготовката на домашните работи и трайното усвояване на учебното съдържание в спокойна , подходяща среда.

-

За дейностите по самоподготовка се изготвя годишно тематично разпределение за всеки клас, което съдържа следните реквизити: учебна седмица, дата, тема, брой часове, дидактически материали, забележка.

Годишното тематично разпределение се изготвя от възпитателя в срок до 1 октомври и се утвърждава от директора на училището.

Преструктуриране на темите, включени в годишното тематично разпределение, се извършва в случай на необходимост, като корекциите се нанасят в реквизит „забележка” и се утвърждават от директора на училището.

2.4. Педагогически изисквания при провеждане на **занимания по интереси**

Заниманията по интереси включват разнообразни, достъпни и забавни дейности, които имат за цел да предотвратят преумората, да развият мисленето, да дадат полезни и нови знания и да стимулират интересите и талантите на децата.

Заниманията по интереси се планират съобразно проучване интересите на учениците и възможностите на училището и съдействат за:

- естетическо, екологично, гражданско и здравно възпитание;
- приучаване учениците към екипна работа, добри взаимоотношения, възможност за равностойно участие на всички деца;
- обогатяване на знанията и тяхното практическо интерпретиране;
- развитие на творческия и интелектуален потенциал;

Освен в класните стаи заниманията се провеждат в библиотеката, в компютърния кабинет, на открито и др.

Ключови акценти при провеждане на заниманията по интереси:

- с насоченост към овладяване на ключовите компетентности по Европейската референтна рамка;
- подпомагане и допълване обучението чрез различни занимания;
- пряко са свързани с часовете от ЗП и ЗИП/ЗУЧ/, съчетани са с извънкласни дейности, провеждани по календара за дейности в училището и отразяват празници, събития в населеното място, и празници на училището и др.;
- различни са от клубни и извънкласни дейности;
- създаване на емоционална среда за отмора;
- място за провеждане на заниманията по интереси: в класната стая, училищна библиотека; компютърен кабинет, физкултурен салон, на открито и др.

За провеждане на дейностите по интереси се изготвя годишно тематично разпределение за всеки клас, което съдържа следните реквизити: учебна седмица, дата, тема, брой часове, необходими материали, забележка.

В годишното тематично разпределение в частта "Занимания по интереси" се включват тематичните направления, по които се провеждат заниманията по интереси: наука, история и традиции, изкуства, спорт, образователни и развиващи игри.

В случаи на необходимост възпитателите преструктурират темите, корекциите се нанасят в колона „забележка” и се утвърждават от директора.

Годишните тематични разпределения включват график на учебното време, както следва:

- I – IV клас - 32 учебни седмици, от 15.09.2016г. до 31.05.2017г.

3. Дейности на училищното ръководство

- Спазва изискванията на нормативната уредба на МОН за целодневна организация на учебния процес
- Осигурява условия за обучение и за повишаване на квалификацията на учителите в ПИГ /вкл. осигуряване на заместващи учители/.

- Разработва и утвърждава училищната програма за целодневна организация на учебния ден.
- Проучва и анализира потребностите и интересите на всички ученици от I до IV клас чрез: родителски срещи, консултации и анкети и др..
- Организира формиране на група/и ПИГ – подаване на заявления от родителите/настойниците на учениците и завеждането им във входящ училищен дневник.
- Утвърждава годишните тематични разпределения на учителите в ПИГ.
- Изготвя и утвърждава график /седмично разписание на часовете в ПИГ.
- Изготвя график за консултациите по време на самоподготовката, водена от учителите-специалисти по различните учебни предмети на учениците в ПИГ.
- Планира и организира заседания на педагогическия съвет на училището за обсъждане на училищната програма за целодневна организация на учебния ден, дейността на полуинтернатната група /ПИГ/ и на постигнатите резултати.
- Осъществява мониторинг и контрол по отношение на ежедневното водене на училищната документация, организацията на работа в часовете и резултатите на учениците в ПИГ.
- Организира подходящи училищни дейности, напр. Ден на отворените врати и др. за популяризиране на целодневната организация на учебния ден, ефективните практики и др.
- Осигурява подходящи помещения, съобразно броя на групите, седмичното разписание и вида на заниманията.
- Изготвя заявки за необходимите учебно-технически средства, пособия, материали и методически помагала.
- Осигурява условия за обедното хранене, охрана и др. необходими условия за нормалното протичане на дейностите по целодневната организация на учебния процес.
- Осигурява безопасни и здравословни условия за изпълнение на дейностите по целодневна организация.

4. Норми на преподавателска работа

- 4.1. Нормата на преподавателска работа на лицата, заемащи длъжността учител ПИГ, включва дейности в полуинтернатни групи (самоподготовка, организиран отход и физическа активност, занимания по интереси), консултации с ученици и родители, диагностициране и насърчаване на постиженията на учениците, работа по индивидуални образователни програми.
- 4.2. Съгласно чл. 2, ал. 3 на Наредба №3/2008 г. нормата преподавателска заетост на учителя в ПИГ се отчита в астрономически часове, които включват освен 6 учебни часа на ден за дейности за самоподготовка, занимания по интереси и организиран отход и физическа активност, също и други дейности с учениците, свързани с опазване на тяхното здраве, осигуряване на безопасни условия на обучение
- 4.3. В рамките на 8 - часовия работен ден учителят в ПИГ извършва следните дейности
- подготвителна работа за часовете по самоподготовка, включително и консултации с учители;
 - подготовка на литература, материали, пособия и инструментариум за провеждане на часовете за дейности по интереси;
 - попълване на училищна документация;
 - участие в провеждането на педагогически съвети, работни групи, оперативки и др.;

- работа с родители, вкл. участие в родителски срещи и заседания на Училищното настоятелство;
- организиране на консултации с ученици;
- планиране, организиране и участие в квалификационно-методическа дейност, свързана с възпитателно-образователния процес;
- участие в регламентирани седмични/месечни общоучилищни мероприятия;
- участие в разработването на индивидуални образователни програми на деца със специални образователни потребности;
- работа по диагностициране и насърчаване на постиженията на учениците;
- координиране обмяната на добри практики.

4.4. Учителят в ПИГ осъществява непрекъснат контрол над учениците от групата от началото до края на учебните занятия по разписанието за деня.

4.5. Учителят в ПИГ създава организация, която включва прилагане на иновативни педагогически методи и технологии / ролеви игри, симулационни игри, метод на асоциациите, кубирание, инсърт, рефлексия/самооценяване; мозъчна атака/, групова работа, индивидуален подход, работа в малки групи, упражнения, свързани с развиване на логическото мислене на учениците, на паметта и въображението.

4.6. Осъществява формиращо оценяване на знанията и уменията на учениците, което е част от ефективното планиране на дейностите и ученето. Този вид оценяване осигурява активна позиция на ученика и обхваща целия спектър на неговата личност.

5. Дейности на учителите и класните ръководители

5.1. С цел мотивацията на учениците в полуинтернатните групи класните ръководители и учителите участват в организираните дейности : посещения на природни и културни обекти, спортни мероприятия, празници и др.

5.2. В часовете за консултации учителите подпомагат работата на учителите в ПИГ за повишаване на знанията, уменията и компетентностите на учениците в полуинтернатните групи, съдействат при проверка и оценката на техните постижения.

5.3. Класните ръководители съдействат за осъществяването на контакт с родителите и информирането им за постиженията в учебния процес и поведението на учениците в ПИГ.

6. Отразяване на целодневната организация в училищната документация

Дейностите по целодневната организация на образователно-възпитателния процес се вписват в следната училищна документация:

- Списък-образец 1;
- Седмично разписание на часовете в училището;
- Годишния план за дейността на училището;
- Книгата с протоколи от заседания на Педагогическия съвет;
- Дневник на ПИГ;

III. УСЛОВИЯ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЕФЕКТИВНОСТ И РЕЗУЛТАТНОСТ НА ОБРАЗОВАТЕЛНО-ВЪЗПИТАТЕЛНИЯ ПРОЦЕС ПРИ ЦЕЛОДНЕВНА ОРГАНИЗАЦИЯ НА УЧЕБНИЯ ДЕН

1. Обогаляване и обновяване на учебната среда с подходящо обзавеждане и съвременно техническо оборудване и създаване и поддържане на безопасно и спокойно място, където учениците, обучаващи се при целодневен режим, да се разтоварват с любимите си занимания, да отпочиват, да комуникират пълноценно и да се включват активно и пълноценно в планираните дейности.
2. Подсигуряване и насърчаване на учениците до достъп на разнообразни форми за непрекъснато образование, насочени към овладяване на ключови компетентности.
3. Подпомагане родителите, настойниците и близките на учениците в обучението на децата им.
4. Участие на учителите в ПИГ в подходящи квалификационни форми.
5. Използване от педагозите при реализиране на дейностите в ПИГ на съвременни педагогически технологии, методи и подходи, изнесени учебни часове в близки институции, природни обекти и исторически забележителности, съобразно спецификата на училището и групата.
6. Използване на възможностите на формиращо оценяване за повишаване успеваемостта на учениците (диагностични процедури за измерване на напредъка, извършване на вътрешно оценяване на самоподготовката на учениците).

IV. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

1. Повишено качество на образователно-възпитателния процес, изразено в:
 - Успешно преминаване в следващ клас;
 - Създадена основа за по-нататъшно учене;
 - Позитивно въздействие върху личността на ученика чрез включване в конкурентна среда при упражнения както на учебни, така и на спортни, развиващи и възпитаващи дейности по интереси;
 - Създадени умения за работа в екип.
2. Ограничени предпоставки за допускане на непосещение в училище и отпадане от училище, поради затруднения в усвояването на учебното съдържание.
3. Повишена мотивация за учене и труд чрез активно участие в образователно-възпитателния процес и пълноценно ангажиране на свободното време на учениците.
4. Осигурени възможности за общуване, опознаване и изява на деца от различни социални, културни и етнически общности.
5. Изградени умения за планиране и осмисляне на познавателния процес, придобити знания, свързани с изграждане на естетически вкус и интерес към изкуството.
6. Участие и изява на учениците в различни училищни, национални и европейски конкурси, състезания, изложби и други.
7. Засилен интерес от страна на учениците и родителите към целодневната организация на учебния процес.
8. Повишен престиж на училището пред обществеността.

*Настоящата програма е приета на заседание на ПС, проведено на 20.09. 2016г.
(Протокол №1 / и утвърдена със Заповед 7/21.09.2016 г. на директора на БСУ „Д-р
Петър Берон”, град Прага*